

Четвер 3^{тє} квітня, 2025

Війна метаданих серед війни в Україні:

Неправомірне використання ISSN загрожує академічній доброчесності

Загрози основам академічного видавництва та академічній доброчесності, на якій ґрунтується наука, можна подекуди знайти в несподіваних місцях, навіть у зонах бойових дій. Актуальною проблемою в Україні є те, що видання на тимчасово окупованих територіях необґрунтовано використовують ISSN українських журналів, спочатку заснованих переміщеними українськими вищими навчальними закладами, або отримують абсолютно нові ISSN, неправдиво стверджуючи, що є правонаступниками цих видань.

Ці ідентифікатори ISSN дозволили нелегітимним журналам інтегруватися в міжнародні бази даних зі світовою академічною спільнотою, що створило значний ризик поширення пропаганди та дезінформації. Співпрацю з такими журналами можна розглядати як легітимізацію окупаційного режиму, що є неприйнятним за міжнародним правом, на чому наголошують як ООН, так і ЄС.

За звичайних обставин Національний центр ISSN несе виключну відповідальність за присвоєння ISSN серійним виданням та продовженню публікацій ресурсів у межах своєї юрисдикції, відповідно до міжнародного права, міжнародних стандартів та угод з Міжнародним центром ISSN. Однак у випадках, коли немає національного центру ISSN, на окупованих або спірних територіях і в країнах, офіційно не визнаних Організацією Об'єднаних Націй, або де немає коду країни ISO, відповідальність за присвоєння ISSN бере на себе Міжнародний центр ISSN. **Українське національне агентство ISSN не надає і не надаватиме жодних послуг ISSN суб'єктам, які здійснюють свою діяльність на тимчасово окупованих територіях України.**

На окупованих та/або спірних територіях та в інших зонах конфліктів Міжнародний центр ISSN застосовує спеціальні заходи для забезпечення справедливості та послідовності у виконанні завдань ISSN.

Привернувши увагу до цього питання Міжнародного центру ISSN, ми були приємно вражені від розуміння ситуації й готовності пошуку технічного рішення для визначення того, які журнали є якими. Знайти рішення було непросто, але вони впоралися.

Пошук комплексного технічного рішення на міжнародному та національному рівнях потребував співпраці з боку Міжнародного центру ISSN та з української сторони Національного центру ISSN в Україні та Міністерства освіти і науки України за активного сприяння Українського регіонального відділення Європейської асоціації наукових редакторів та SUPRR. Відтепер в усіх виданнях буде зазначено історію публікацій і до кожного із наявних ISSN буде додано спеціальну примітку.

Amsterdam
University
Press

SUPPORTING UKRAINIAN
PUBLISHING RESILIENCE
AND RECOVERY

Ірина Погореловська з Національного центру ISSN України зазначила: «Завдяки розумінню ситуації Міжнародним центром ISSN було знайдено рішення, яке відображено у відповідному оновленому документі».

Ян-Петер Віссінк, директор видавництва Amsterdam University Press, за підтримки якого реалізується ініціатива [SUPRR](#), сказав: «Я можу лише повторити слова Дениса Курбатова, заступника Міністра науки та освіти України, коли він сказав: «Це питання, безсумнівно, виходить за межі України — воно стосується збереження глобальної довіри до академічних систем. Ми закликаємо дослідників, видавців та індексуючі організації підтримати ці ініціативи та залишатися пильними щодо дій, які підривають або можуть дискредитувати основи академічного видавництва та міжнародного права».

Ірина Ізарова, голова Українського регіонального відділення Європейської асоціації наукових редакторів, зазначила, що «це перший випадок активного захисту прав українських видань. Крім того, це питання має глобальні наслідки для інших регіонів, які постраждали від війни, агресії чи конфлікту».

Френсіс Пінтер, засновниця SUPRR, зазначила: «Ми дякуємо Міжнародному центру ISSN за увагу до цього питання та закликаємо міжнародну академічну та політичну спільноту визнати ці виклики та підтримати зусилля з відновлення та захисту української науки, забезпечуючи внесок українських науковців у глобальні знання».

Додаткова інформація

З усіх питань та для отримання додаткової інформації, будь ласка, звертайтеся до Френсіс Пінтер frances@pinter.org.uk

[SUPRR](#) (Підтримка стійкості та відновлення української видавничої справи), заснована у 2023 році, є незалежною ініціативою, що реалізується за підтримки Amsterdam University Press (AUP).

[Amsterdam University Press \(AUP\)](#), засноване у 1992 році, провідне європейське видавництво з міжнародним світоглядом. У галузі гуманітарних та соціальних наук AUP видає академічні монографії, збірники, довідники, підручники, журнали та матеріали конференцій. Завдяки розмаїттю своїх різноманітним публікаційним пропозиціям, AUP прагне донести високоякісні дослідження до ширшої академічної спільноти.

Європейська асоціація наукових редакторів (EASE) – це міжнародна спільнота з понад 600 членами з різних дисциплін та країн, які прагнуть покращити глобальну якість наукового видавництва за допомогою навчання, ресурсів та співпраці. Засноване в лютому 2021 року, Українське регіональне відділення EASE (EASE Ukraine) на чолі з професоркою Іриною Ізаровою об'єднує редакторів та науковців, які займаються поширенням найкращих практик публікаційної етики та зміцненням української академічної спільноти.